

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Dvbivm I. An confessio fidei externa sit necessaria ad salutem ex præcepto, & quando obliget? An & quando fugere liceat tempore persecutionis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

DE PROCURANDA CONVERSIONE OMNIUM GENTIUM.

LIBRI V. PARS II.

Quando fideles teneantur fidem Christianam exterius profiteri.

D V B I V M I.

An confessio fidei externa sit necessaria ad salutem ex præcepto, & quando obiget? An & quando fugere liceat tempore persecutionis?

Confessionem fidei externam esse pro aliquo tempore ex præcepto necessariam, certum est ex fide contra quosdam vereres hæreticos, adversus quos manifestè militat Christi Domini sententia Matt. 10. *Omnis, qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in cælis est: Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo.* Et Luc. 9. cum omnes ad tolerandas persecutiones animasset illis verbis, *Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam, & qui perdidit animam suam propter me, salvam faciet illam;* paulò post subiungit: *Nam qui me erubuerit & sermones meos, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua.* &c. Et ad Rom. 10. *Si confitearis in ore tuo Dominum nostrum IESUM Christum, & corde credideris, quia illum DEUS suscitavit à mortuis, salvus eris: corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Quod testimonium expendens S. August. lib. de Fid. & Symbol. cap. 1. ait: *Fides officium à nobis exigit & cordis, & lingue: ait enim Apostolus, Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem, oportet nos esse & iustitiæ memores, & salutis: quando quisdam in sempiterna iustitia regnaturi à presenti seculo maligno salvi fieri non possumus, nisi & nos ad salutem proximorum nitentes ore etiam profiteamur fidem, quam corde gestamus.* Unde rectè docuit D. Thom. 2. 2. q. 3. art. 2. confessionem fidei externam esse necessariam ad salutem ex præcepto, non negative, cum sit actus virtutis, sed affirmative: ac proinde non pro omni tempore, sed pro aliquo obligat. Quando verò hoc præceptum, & quo modo obiget, An, & quando fugere liceat tempore persecutionis, oportet, ut per singulas Conclusiones sigillatim examinemus.

Conclusio prima. Aliquando licitum est fugere. Et probatur primò ex Doctoribus, qui asserunt in persecutione fidei fugam esse licitam, & virtuti tribuendam, & qui moriuntur in fuga, eos esse ferè Martyres, eò quod exilij ærumnæ minores non sint ipsa morte. Ita Athanas. in Apolog. pro sua fuga. Cypri. lib. 3. Epist. 5. & 10. & in Serm. de lapsis, ubi ait: *Primum gradum victoria esse, confiteri Christum, dum quis est comprehensus; secundum verò esse fugam in persecutione.* Et Nazian. Orat. in laudem Basilij, commendat ejus parentes, quod in persecutione fugerim. Idem docent August. Epist. 18. Bernard. Epist. 1.

Probatur secundò sanctoꝝ exemplis, qui

fugerunt. In veteri namque Testamento Jacob fugit ab Esau: Moyses à Pharaone: David à Saule, & Absalone: Elias ab Achab. In novo verò Testamento, Christus ab Herode, Paulus ab Areta Rege, Athanasius à Constantio, &c.

Probatur tertio ratione: quia hoc non est negare fidem, sed potius confiteri: ideo enim quis fugit, ait Cyprianus, quia vult fidem retinere. Præterea, quia aliquando non fugere in persecutione potest esse sine ulla vel exigua utilitate illius, vel aliorum; ut si reservaretur ad meliora, si propter ea cessasse persecutio, vel diminueretur, vel latens posset alios magis juvare.

Conclusio secunda. Quandoque præceptum est fugere, ut constat ex illo Matt. 10. ubi Christus fugam Apostolis præcipit, & in persona illorum omnibus alijs in persecutione, ut ait August. Athanasius, Nazian. loc. cit. Et quia, si quis multum de sua constantia diffideret, teneretur fugere: ad quod similiter teneretur, quando ex sua permissione non speraretur proximorum utilitas, sed majus potius incommodum timeretur, majorque Fidelium perturbatio: quia tunc esset prodigere vitam sine causa, dareque infidelibus majoris peccati occasionem.

Conclusio tertia. Aliquando etiam licet non fugere. Quod probatur, quia non fugere, non est se occidere, sed tantum non tueri vitam, quod est licitum propter utilitatem propriam, & proximorum, ut patet exemplo Martyrum.

Conclusio quarta. Quandoque tempore persecutionis tenetur quis non fugere, cum nimis id exigat proximorum necessitas spiritualis. Conclusio est manifesta, postulat enim id charitatis præceptum.

D V B I V M II.

Quando, & quibus licitum sit fugere, & quando non?

Notandum pro clariori hujus Dubij noticia, personas omnes, de quibus potest esse controversia, ad tria genera reduci, nimirum, ad Pastores, ad Clerum, & ad Laicos.

Conclusio prima est. Quo ad pastores, sive Episcopos, illis ex mente D. Augustini Epist. 180. licitum esse fugere tempore persecutionis, in duobus casibus: quorum primus est, quando non manet plebs, vel populus; sed omnes vel occisi sunt, vel dispersi: quia tunc cessat ratio obligans ad manendum. Secundus est, quando persecutio non est communis Pastori & plebi, sed tantum est contra Pastorem, & illo recedente sunt alij, qui possunt providere plebi, præsertim cum duæ hæc considerationes concurrunt, scilicet, ut vita illius Ecclesie universali valde sit utilis; cumque non fugit propria sponte, sed aliorum consilio & rogatu: hæc enim